A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (előzetes döntéshozatali tanács)

2026. február 11.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem – Adózás – Közös héarendszer – Adóköteles ügyletek – Az »ellenszolgáltatás fejében teljesített szolgáltatásnyújtás« fogalma – A 2006/112/EK tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja, 24. cikkének (1) bekezdése és 25. cikkének a) és c) pontja – Adóalap – Az »ellenérték« fogalma – A 2006/112 irányelv 73. cikke és 78. cikke első bekezdésének a) pontja – Szomszédos jogok jogosultjai – Hangfelvételek és audiovizuális műsorok használati engedély nélküli közlése – A közös jogkezelő szervezetnek fizetett díjazás – Emelés”

A T-643/24. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Curtea de Apel București (bukaresti ítélőtábla, Románia) a Bírósághoz 2024. november 22-én érkezett, 2024. szeptember 13-i határozatával terjesztett elő

a **Centrul Român pentru Administrarea Drepturilor Artiștilor Interpreți (Credidam)**

és

a **Cristian General Serv SRL**

között folyamatban lévő eljárásban,

A TÖRVÉNYSZÉK (előzetes döntéshozatali tanács),

a tanácskozások során tagjai: S. Papasavvas elnök, M. Sampol Pucurull, G. Steinfatt, D. Petrlík és W. Valasidis (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Martín y Pérez de Nanclares,

hivatalvezető: V. Di Bucci,

tekintettel arra, hogy a Bíróság az Európai Unió Bírósága alapokmánya 50b. cikkének harmadik bekezdése alapján 2024. december 12-én továbbította az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Törvényszékhez,

tekintettel az Európai Unió Bírósága alapokmánya 50b. cikke első bekezdésének a) pontjában említett ügycsoportra és az említett alapokmány 50b. cikkének második bekezdése értelmében vett, értelmezéssel kapcsolatos önálló kérdés hiányára,

* Az eljárás nyelve: román.

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Credidam képviseletében Ş. Gheorghiu ügyvezető igazgató, segítője: A. Lascu avocată,

– a román kormány képviseletében E. Gane, M. Chicu és L. Ghiță, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Herold és E. Stamate, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2025. december 3-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL 2006. L 347., 1. o.; helyesbítések: HL 2007. L 335., 60. o.; HL 2015. L 323., 31. o.; a továbbiakban: héairányelv) 2. cikke (1) bekezdése c) pontjának, 24. cikke (1) bekezdésének, 25. cikke a) pontjának az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Romániában a szerzői és szomszédos jogok közös jogkezelésével foglalkozó Centrul Român pentru Administrarea Drepturilor Artiștilor Interpreți (Credidam) és egy vendégházat üzemeltető román jog szerinti társaság, a Cristian General Serv SRL között, az ezen társaság által az ügyfelei részére hangfelvételek és audiovizuális műsorok engedély nélkül történő hozzáférhetővé tétele okán a Credidamnak fizetendő összeg részben vagy egészben hozzáadottérték-adó (héa) hatálya alá tartozása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2006/112 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A HÉA hatálya alá a következő ügyletek tartoznak:

[…]

c) egy tagállamon belül az adóalanyként eljáró személy által ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás;

[…]”

4 A 2006/112 irányelv 24. cikke előírja:

„(1) »Szolgáltatásnyújtás«” minden olyan tevékenység, amely nem minősül termékértékesítésnek.

[…]”

5 A 2006/112 irányelv 25. cikke kimondja:

„Szolgáltatásnyújtásnak minősül többek között:

a) immateriális javak átengedése, függetlenül attól, hogy értékpapírba foglalták-e őket;

b) kötelezettségvállalás […] valamely helyzet, állapot tűrésére;

c) […] törvény által előírt szolgáltatás végrehajtása.”

6 A 2006/112 irányelv 73. cikke a következőképpen szól:

„A 74–77. cikkben foglaltaktól eltérő termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás esetén az adóalap tartalmaz mindent, ami azon teljesítés ellenértékét képezi, amelyet ezért az ügyletért a vevőtől, a szolgáltatás megrendelőjétől vagy harmadik személytől az eladó vagy a szolgáltatás nyújtója kap, vagy amelyet e személyeknek kapniuk kell, beleértve az ezen értékesítés árát közvetlenül befolyásoló támogatásokat.”

7 A 2006/112 irányelv 78. cikke értelmében:

„Az adóalap részét képezik a következő tényezők:

a) adók, vámok, díjak, illetékek és más kötelező jellegű befizetések, kivéve magát a HÉA-t;

[…]”

A nemzeti jog

Az adótörvénykönyv

8 A 2015. szeptember 8-i Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (az adótörvénykönyvről szóló 227/2015. sz. törvény) (*Monitorul Oficial al României*, I. rész, 688. sz., 2015. szeptember 10.) alapügyre alkalmazandó változatának (a továbbiakban: adótörvénykönyv) 268. és 271. cikke a 2006/112 irányelv 2., 24. és 25. cikkének az átültetésére irányul.

9 Az adótörvénykönyv 286. cikke alapján:

„[…]

(4) Az adóalap nem tartalmazza a következő tényezőket:

[…]

b) a jogerős/jogerős és visszavonhatatlan ítéletben megállapított, kártérítésnek minősülő összegek, adott esetben a kötbér és minden egyéb, a szerződéses kötelezettségek teljes vagy részleges nem teljesítése miatt követelt összeg, amennyiben a kialkudott vételárakon és/vagy díjszabásokon felül szedték be azt; […]”

A szerzői és szomszédos jogokról szóló törvény

10 Az 1996. március 14-i Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (a szerzői és a szomszédos jogokról szóló 8/1996. sz. törvény) (*Monitorul Oficial al României*, I. rész, 60. szám, 1996. március 26.) alapügyre alkalmazandó változatának (a továbbiakban: a szerzői és a szomszédos jogokról szóló törvény) 112. cikke előírja:

„(1) A művészek, előadóművészek és hangfelvétel-előállítók egyszeri és méltányos díjazásra jogosultak a kereskedelmi célból nyilvánosságra hozott hangfelvételek, illetve azok sugárzott vagy egyéb módon nyilvánosságra hozott, többszörözött példányainak közvetlen vagy közvetett felhasználásáért.

(2) E díjazás összegét a 163–165. cikkben előírt eljárásoknak megfelelő módszernek megfelelően kell meghatározni.

(3) Az egyszeri díjazást a 168. cikkben meghatározott feltételek szerint kell beszedni.

[…]

(5) E törvény alkalmazásában a hangfelvétel akkor minősül kereskedelmi célból közzétettnek, ha azt értékesítés útján vagy vezetékes, illetve vezeték nélküli eszközökkel a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik, lehetővé téve mindenki számára, hogy azt az általa választott helyen és időben meghallgassa.”

11 A szerzői és szomszédos jogokról szóló törvény 145. cikke előírja:

„(1) Kötelező a közös jogkezelés a következő jogok gyakorlása során:

[…]

d) az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók számára a kereskedelmi célból kiadott hangfelvételek vagy azok többszörözött példányai nyilvánossághoz való közvetítéséért és sugárzásáért járó, egyszeri méltányos díjazáshoz való jog;

[…]

(2) A jogok (1) bekezdés szerint felsorolt eseteiben a közös jogkezelő szervezet gyakorolja azon jogosultak jogait is, akik nem adtak erre megbízást.”

12 A szerzői és szomszédos jogokról szóló törvény 146. cikke előírja:

„(1) A következő jogok képezhetik közös jogkezelés tárgyát:

[…]

b) a művek nyilvános közzétételének joga, a zenei művek és az audiovizuális területen nyújtott művészi előadások kivételével;

[…]

(2) Az (1) bekezdésben említett jogkategóriák esetében a közös jogkezelő szervezetek csak azokat a jogosultakat képviselik, akik felhatalmazást adtak nekik, és kidolgozzák a módszereket […] vagy közvetlenül tárgyalnak a felhasználókkal az engedélyezési megállapodásokról.

[…]”

A módszer

13 A Decizia nr. 120/2016 privind publicarea în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, a Deciziei civile nr. 784A din 26 octombrie 2016 a Curții de Apel București – Secția a IV-a civilă, pronunțată în Dosarul nr. 2.013/2/2016 (120/2016 sz. határozat a román Hivatalos Közlöny I. részében a bukaresti fellebbviteli bíróság – IV. polgári tanácsnak a 2.013/2/2016 sz. ügyben hozott 2016. október 26-i 784A sz. polgári határozatának közzétételéről) (*Monitorul Oficial al României*, I. rész, 952. szám, 2016. november 25.) hatályba lépteti az Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (a román szerzői jogi hivatal) által elfogadott módszert, amelyre különösen a szerzői jogról és a szomszédos jogokról szóló törvény 112. cikkének (2) bekezdése vonatkozik (a továbbiakban: módszer).

14 A módszer 3.12. pontja előírja, hogy amennyiben védett műveket előzetes engedély megadása nélkül használnak fel, a felhasználó által az előadóművészeknek és a hangfelvétel-előállítóknak fizetendő díjazás összege megegyezik azon díjazás háromszorosával, amelyet e felhasználónak akkor kellett volna megfizetnie, ha engedély jogosultja lett volna.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

15 Az alapeljárás felperese, a Credidam, Romániában a szerzői és szomszédos jogok közös jogkezelő szervezeteként, megkapja és felosztja az e jogoknak megfelelő díjazást. Biztosítja az előadóművészeknek és a hangfelvétel-előállítóknak a szerzői és szomszédos jogokról szóló törvény 145. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „méltányos díjazáshoz” való jogát a kereskedelmi célból kiadott hangfelvételek nyilvánossághoz való közvetítéséért és sugárzásáért, illetve e hangfelvételek többszörözéséért. Kezeli továbbá azon jogosultak díjazását is, akik e törvény 146. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján audiovizuális területen művészeti szolgáltatások közvetítésével bízták meg.

16 A Credidam úgy ítélte meg, hogy a Cristian General Serv a 2019. október 1. és 2022. december 31. közötti időszak (a továbbiakban: vitatott időszak) tekintetében köteles a héát tartalmazó 4166,19 román lej (RON) (hozzávetőleg 845 euró) megfizetésére, mivel az általa üzemeltetett vendégházban hangfelvételeket vagy azok többszörözött példányait, valamint audiovizuális művészi szolgáltatásokat (a továbbiakban: szóban forgó védett művek) közvetített a nyilvánosság számára anélkül, hogy e célból előzetesen engedélyt kapott volna.

17 A fenti 16. pontban említett összeg meghatározásához a Credidam a módszer alkalmazásával megháromszorozta azt a díjazást, amelyet a Cristian General Serv akkor kellett volna megfizetnie, ha rendelkezett volna engedéllyel. Úgy ítélte meg, hogy e díjazás egészét héa terheli.

18 2022. november 25-én a Credidam keresetet indított a Tribunalul București (bukaresti törvényszék, Románia) előtt, amely arra irányult, hogy jogellenes károkozásért való felelősség címén kötelezzék a Cristian General Servet egyrészt a fenti 16. pontban említett összeg

megfizetésére, másrészt pedig a fenti 15. pontban említett típusú művek nyilvánossághoz való közvetítésére vonatkozó felhasználási engedélyek megadására irányuló szerződés vele történő megkötésére.

19 A Credidam által indított keresetet a Tribunalul București (bukaresti törvényszék) a 2023. április 19-i ítéletével elutasította, mivel a fizetés iránti kérelmet illetően megállapította, hogy a Cristian General Serv a vitatott időszakban nem folytatott kereskedelmi tevékenységet, így bár e célból rendelkezett helyiséggel, nem közvetítette a szóban forgó védett műveket. Ami a nem kizárólagos hasznosítási engedély megkötésének elrendelésére irányuló kérelmet illeti, e bíróság megállapította, hogy a szerzői és szomszédos jogokról szóló törvény nem tér el a szerződési szabadság elvétől, és hogy az e társaság által 2023 februárjában üzemeltetett helyiség megszüntetése mindenesetre akadályát képezi a Credidam által kérthez hasonló nem kizárólagos használati engedély megkötésének.

20 A Credidam fellebbezést nyújtott be a 2023. április 19-i ítélettel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Curtea de Apel Bucureñotihoz (bukaresti ítélőtábla, Románia). Fenntartja valamennyi kérelmét, és e tekintetben lényegében úgy véli, hogy bizonyította, hogy a Cristian General Serv közvetítette a nyilvánosság számára a szóban forgó védett műveket.

21 A kérdést előterjesztő bíróság a Credidam kérelmeinek vizsgálata keretében arra keresi a választ, hogy terheli-e részben vagy egészben héa a Credidam által követelt összeget. Pontosítja, hogy az alapügy körülményei eltérnek a 2017. január 18-i SAWP ítélet (C-37/16, EU:C:2017:22), a 2021. január 21-i UCMR – ADA ítélet (C-501/19, EU:C:2021:50) és a 2024. július 4-i Credidam ítélet (C-179/23, EU:C:2024:571) alapjául szolgáló ügyek körülményeitől.

22 E körülmények között a Curtea de Apel București (bukaresti ítélőtábla, Románia) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A [2006/112] irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontjában, 24. cikkének (1) bekezdésében és 25. cikkének a) pontjában foglalt rendelkezések értelmezése során a szomszédos jogok jogosultjai ellenszolgáltatás fejében szolgáltatást nyújtanak-e, ha a felhasználó megfelelő engedély hiányában nyilvánossághoz közvetít védett műveket?

2) Az első kérdésre adandó válasz attól függ-e, hogy a nemzeti jog szerint az ilyen szomszédos jog jogosultja nem kifogásolhatja a felhasználásokat, hanem csak egyszeri méltányos díjazásra jogosult, vagy pedig a fizetendő összegek meghatározására alkalmazott számítási módszertől függ?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

23 Amint arra az Európai Bizottság az észrevételeiben rámutatott, a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben nem pontosítja, hogy bizonyítottnak tekinti-e a szóban forgó védett művek nyilvánossághoz való közvetítésének fennállását.

24 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Törvényszék nem vizsgálhatja – az európai uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések relevanciáját vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Törvényszék

általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy nem állnak a Törvényszék rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd analógia útján: 2024. január 11-i Global Ink Trade ítélet, C-537/22, EU:C:2024:6, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

25 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelem – amelynek tartalma a fenti 19. pontban ismertetésre került – 2. pontjából kétségtelenül kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság, a Tribunalul București (bukaresti törvényszék) úgy ítélte meg, hogy a Cristian General Serv a vitatott időszakban nem folytatott kereskedelmi tevékenységet, ami felveti azon szolgáltatásnyújtások ténylegességének kérdését, amelyekkel kapcsolatban a kérdést előterjesztő bíróság a Törvényszékhez fordult.

26 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben nem fogalmaz meg kétségeket e szolgáltatásnyújtások fennállásával kapcsolatban.

27 Ennélfogva, miközben felhívja a kérdést előterjesztő bíróság figyelmét arra, hogy kizárólag e bíróság rendelkezik hatáskörrel az alapügy tényállásának pontosságáról és jogi minősítéséről való döntésre, meg kell állapítani, hogy mivel e bíróság jelzi, hogy a fenti 21. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel nem rendelkezik elegendő információval az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntéséhez, és figyelembe véve az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések relevanciájának vélelmét, nem tűnik nyilvánvalónak, hogy a 2006/112 irányelvnek az említett bíróság által kért értelmezése semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, sem hogy az ezen bíróság által felvetett probléma hipotetikus jellegű (lásd analógia útján: 2024. szeptember 12-i NARE-BG ítélet, C-429/23, EU:C:2024:742, 42. pont).

28 Az előterjesztett kérdések tehát elfogadhatók.

Az ügy érdeméről

29 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből először is az következik, hogy a román jogban a szomszédos jogok jogosultjainak díjazása az azt pontosító törvényből és módszerből ered, másodszor pedig, hogy a kérdést előterjesztő bíróság arra a kérdésre keresi a választ, hogy abban az esetben, ha ellenérték fejében történő szolgáltatásnyújtásról van szó, az alapügyben szereplőkhöz hasonló körülmények között a héa csak az engedéllyel rendelkező felhasználó által fizetendő díjazást vagy e díjazásnak a védett művek engedély nélküli közvetítése miatt fizetendő háromszorosát terheli-e.

30 Következésképpen annak érdekében, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára hasznos választ lehessen adni, a 2006/112 irányelv 25. cikkének a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó c) pontját, valamint ezen irányelvnek a héaalapra vonatkozó 73. cikkét és 78. cikke első bekezdésének a) pontját is a törvény szerint kell értelmezni.

31 Meg kell tehát állapítani, hogy az együttesen vizsgálandó két kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2006/112 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontját, 24. cikkének (1) bekezdését, 25. cikkének a) és c) pontját, 73. cikkét és 78. cikke első bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy:

– a szomszédos jogok jogosultjai ellenérték fejében nyújtanak szolgáltatásokat, ha a védett műveik az erre vonatkozó engedéllyel nem rendelkező felhasználó által nyilvánossághoz való közvetítés tárgyát képezik, azon körülmény ellenére, amely szerint egyrészt e jogosultak nem tiltakozhatnak e közvetítés ellen, másrészt pedig díjazásuk a nemzeti törvényből, valamint az e törvény által hivatkozott rendeleti rendelkezésekből ered;

– a héa a szomszédos jogok jogosultjainak e szolgáltatásnyújtásért fizetendő teljes díjazására alkalmazandó, beleértve e díjazás azon részét is, amely meghaladja azt a díjazást, amelyet e felhasználónak akkor kellett volna megfizetnie, ha engedéllyel rendelkezett volna.

32 Először is, ami azt a kérdést illeti, hogy az olyan szolgáltatás, mint amelyről az alapügyben szó van, megfelel-e az ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás fogalmának, emlékeztetni kell arra, hogy valamely szolgáltatásnyújtás csak akkor minősül ellenérték fejében teljesítettnek a 2006/112 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében, ha a szolgáltatásnyújtó és a szolgáltatást igénybe vevő között létezik olyan jogviszony, amelynek keretében kölcsönös szolgáltatások kerülnek átadásra úgy, hogy a szolgáltatásnyújtó által kapott juttatás képezi a szolgáltatást igénybe vevő számára nyújtott szolgáltatás tényleges ellenértékét. Ez a helyzet akkor, ha a nyújtott szolgáltatás és a kapott ellenérték között közvetlen kapcsolat áll fenn (lásd: 2022. február 24-i Suzlon Wind Energy Portugal ítélet, C-605/20, EU:C:2022:116, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

33 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, amint azt a főtanácsnok is tette indítványának 38. és 48. pontjában, hogy a „jogviszony, amelynek keretében kölcsönös szolgáltatások kerülnek átadásra” fogalmát tágan kell értelmezni. Így az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy önmagában a szabályozott szolgáltatás igénybevétele, mint például a gépjármű fizető parkolóban történő parkolása (2022. január 20-i Apcoa Parking Danmark ítélet, C-90/20, EU:C:2022:37) vagy villamos energia lakóhelyen történő vételezése (2023. április 27-i Fluvius Antwerpen ítélet, C-677/21, EU:C:2023:348), jogviszonyt keletkeztethet az e szolgáltatás rendelkezésre bocsátását lehetővé tevő jogokkal rendelkező személy és az utóbbit igénybe vevő személy között (lásd ebben az értelemben: 2022. január 20-i Apcoa Parking Danmark ítélet, C-90/20, EU:C:2022:37, 28. és 29. pont; 2023. április 27-i Fluvius Antwerpen ítélet, C-677/21, EU:C:2023:348, 30–32. pont).

34 Ezt követően a „juttatás” fogalmát illetően meg kell állapítani, hogy a fenti 33. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerint a fizetendő összegek megfizetésének teljes hiánya nem képezi akadályát annak, hogy megállapítsák a szóban forgó gazdasági műveletből eredő jogok és kötelezettségek kölcsönösségét (lásd ebben az értelemben: 2022. január 20-i Apcoa Parking Danmark ítélet, C-90/20, EU:C:2022:37, 39. és 43. pont; 2023. április 27-i Fluvius Antwerpen ítélet, C-677/21, EU:C:2023:348, 30. és 32. pont).

35 Végül, ami a „közvetlen kapcsolat” fogalmát illeti, amint arra a kérdést előterjesztő bíróság maga is rámutatott, a Bíróságnak már volt alkalma kimondani, hogy az a tény, hogy a szerzői és szomszédos jogok közös jogkezelő szervezete díjazást kap, nem zárja ki a fenti 32. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett közvetlen kapcsolat fennállását, mivel e szervezet az ilyen jogok jogosultjainak javára jár el, és az a körülmény, hogy a díjazás közös kezelése jogszabályi kötelezettségből ered, szintén nem zárja ki az ilyen kapcsolat fennállását (lásd ebben az

értelemben: 2021. január 21-i UCMR – ADA ítélet, C-501/19, EU:C:2021:50, 37. pont). Azt is pontosította, hogy éppen a jogszabályi keret teremt közvetlen kapcsolatot a szolgáltatásnyújtás és az ellenérték megfizetésének kötelezettsége között, emlékeztetve arra, hogy a 2006/112 irányelv 25. cikkének c) pontjából kifejezetten az következik, hogy szolgáltatásnyújtásnak minősülhet többek között a törvény által előírt szolgáltatás teljesítése (lásd ebben az értelemben: 2024. július 4-i Credidam ítélet, C-179/23, EU:C:2024:571, 40. pont).

36 Amint azt a főtanácsnok az indítványának 31. pontjában hangsúlyozta, az a körülmény, amely szerint a jelen ügyben védett művek közvetítésére anélkül került sor, hogy a Credidam előzetesen engedélyt adott volna az ilyen közvetítésre, arra késztette a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy felvesse a 2021. január 21-i UCMR – ADA ítéletből (C-501/19, EU:C:2021:50) eredő ítélkezési gyakorlatnak az alapügy tényállására való alkalmazásának lehetőségét.

37 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az adósemlegesség elvével a héakivetés területén ellentétes a jogszerű és a jogszerűtlen ügyeltek általában való megkülönböztetése, mivel a héarendszer arra irányul, hogy a héa kizárólag a termékek vagy szolgáltatások végső fogyasztóját terhelje, ha ezeket a 2006/112 irányelv értelmében adóköteles ügyletek során értékesítették, illetve nyújtották (lásd: 2023. április 27-i Fluvius Antwerpen ítélet, C-677/21, EU:C:2023:348, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a Cristian General Serv terhére róják, hogy anélkül közvetített védett műveket a nyilvánosság számára, hogy e célból előzetesen engedélyt kapott volna.

39 A szóban forgó, védett művek közvetítése az e művekben részt vevő előadóművészek, és hangfelvétel-előállítók számára egységes és méltányos díjazást biztosít ez utóbbiak közvetlen vagy közvetett felhasználásáért, anélkül hogy egyébként ezen előadóművészek, és hangfelvétel-előállítók tiltakozhatnának e felhasználás ellen.

40 Az egyszeri és méltányos díjazás részletes szabályai, amelyek többek között a módszer 3.12. pontjából következnek, e díjazást a háromszorosára emelik aszerint, hogy a védett művek közvetítését a szerzői és szomszédos jogokról szóló törvény 145. és 146. cikke alapján a szomszédos jogok jogosultjainak *ex lege* képviseletét biztosító Credidam engedélyezte-e, vagy sem (lásd a fenti 11. és 12. pontot). Következésképpen, még ha a szóban forgó védett művek közvetítésére engedély nélkül került is sor, az, hogy a szerzői és szomszédos jogok közös jogkezelő szervezete nem adott engedélyt, nem akadályozta meg az ilyen művek engedély nélküli nyilvánossághoz való közvetítését szabályozó jogi és szabályozási keret alkalmazását, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

41 Az a körülmény, amely szerint a védett művek felhasználója nem fizette meg azokat az összegeket, amelyeket meg kellett volna fizetnie, nem zárja ki, hogy a fenti 34. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel e műveket a szerzői és szomszédos jogok közös jogkezelő szervezete által a szomszédos jogok jogosultjai nevében nyújtott szolgáltatás ellenértékének minősítsék, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

42 Az a tény, hogy a védett művek felhasználója által fizetendő összegeket a szerzői és szomszédos jogok közös jogkezelő szervezete, nem pedig maguk a szomszédos jogok jogosultjai követelik, szintén nem zárja ki – amint az a fenti 35. pontból kitűnik – a nyújtott szolgáltatás és a kapott ellenérték közötti közvetlen kapcsolat fennállását.

43 A fentiekre tekintettel úgy tűnik – aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata –, hogy az olyan szolgáltatásnyújtás, mint amelyet e bíróság azonosított, megfelel az ítélkezési gyakorlatban kialakított, a fenti 32. pontban felidézett kritériumoknak.

44 Másodszor, ami azt a kérdést illeti, hogy a héának csak azt a díjazást kell-e terhelnie, amelyet a szerzői és szomszédos jogok közös jogkezelő szervezetének a szomszédos jogok jogosultjai nevében kellett volna fizetni, ha a védett művek felhasználója rendelkezett volna engedéllyel, vagy e díjazás háromszorosára kell vonatkoznia, a következő megfontolásokat kell figyelembe venni.

45 Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az ellenszolgáltatás fejében teljesített szolgáltatásnyújtás adóalapja azon ellenérték, amelyet az adóalany e tekintetben ténylegesen kap. Ez az ellenérték szubjektív – azaz ténylegesen megkapott – érték, nem pedig objektív feltételek alapján becsült érték. Ezenkívül ennek az ellenértéknek pénzösszegben kifejezhetőnek kell lennie (lásd: 2013. március 7-i Efir ítélet, C-19/12, nem tették közzé, EU:C:2013:148, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

46 Egyébiránt a 2006/112 irányelv 78. cikke első bekezdésének a) pontjából kitűnik, hogy maga a héa nem képezi részét az adóalapnak, ami azzal a következménnyel jár, hogy a megállapodás szerinti ár a törvény erejénél fogva mindig tartalmazza a héát (2024. március 21-i Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy [A korrekció lehetősége téves adómérték esetén] ítélet, C-606/22, EU:C:2024:255, 27. pont).

47 Márpedig a „megállapodás szerinti ár”, vagyis a szolgáltatásnyújtás „ellenértékének” e fogalmát az uniós bíróság úgy értelmezi, hogy az magában foglalja a felárakat vagy többletköltségeket, amennyiben azok a jogi keretnek a szolgáltató és az e szolgáltatásokat igénybe vevő személy közötti viszonyokra történő – akár jogellenes vagy szabálytalan – alkalmazásából erednek, másként fogalmazva, ha e felárak vagy többletköltségek a szolgáltatásnyújtás és annak ellenértéke közötti közvetlen kapcsolatot szemléltetik. A Bíróság így megállapította, hogy a szabálytalan parkolás miatt a parkolóhelyet igénybe vevő gépjárművezetők által fizetendő ellenőrzési díjak héakötelesek, azon körülmény ellenére, amely szerint az ilyen díjakat a nemzeti jog szankciónak minősíti (2022. január 20-i Apcoa Parking Danmark ítélet, C-90/20, EU:C:2022:37, 30–34. és 46. pont). Hasonlóképpen kimondta, hogy a titkos villamosenergia-fogyasztó által jogosulatlanul megszerzett előnynek megfelelő ellenérték héaköteles (2023. április 27-i Fluvius Antwerpen ítélet, C-677/21, EU:C:2023:348, 32. pont).

48 A jelen ügyben – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálat függvényében – a módszer 3.12. pontjából – amelyre kifejezetten vonatkozik a szerzői és szomszédos jogokról szóló törvény – kifejezetten kitűnik, hogy a védett művek engedéllyel nem rendelkező felhasználója által fizetendő díjazás növelése e művek engedély nélküli közvetítésének, vagyis az alapügyben szereplőhöz hasonló szolgáltatásnyújtásnak a közvetlen következménye.

49 Következésképpen az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között a figyelembe veendő ár, amelyet a héa terhel, a szóban forgó, védett művekhez hasonló művek engedély nélküli közvetítése esetén jogszerűen meghatározott ár, vagyis annak az árnak a háromszorosa, amelyet a felhasználó a nyilvánossághoz való, engedéllyel történő közvetítés esetén lett volna köteles megfizetni.

50 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 2006/112 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontját, 24. cikkének (1) bekezdését, 25. cikkének a) és c) pontját, 73. cikkét és 78. cikke első bekezdésének a) pontját a következőképpen kell értelmezni:

– a szomszédos jogok jogosultjai ellenérték fejében nyújtanak szolgáltatásokat, ha a védett műveik az erre vonatkozó engedéllyel nem rendelkező felhasználó általi nyilvánossághoz való közvetítés tárgyát képezik, azon körülmény ellenére, amely szerint egyrészt nem tiltakozhatnak e közvetítés ellen, másrészt pedig díjazásuk a nemzeti törvényből, valamint az e törvény által hivatkozott rendeleti rendelkezésekből ered;

– a héa a szomszédos jogok jogosultjainak e szolgáltatásnyújtásért fizetendő teljes díjazására alkalmazandó, beleértve e díjazás azon részét is, amely meghaladja azt a díjazást, amelyet e felhasználónak akkor kellett volna megfizetnie, ha engedéllyel rendelkezett volna.

A költségekről

51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Törvényszék elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (előzetes döntéshozatali tanács),

a következőképpen határozott:

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontját, 24. cikkének (1) bekezdését, 25. cikkének a) és c) pontját, 73. cikkét és 78. cikke első bekezdésének a) pontját

a következőképpen kell értelmezni:

– **a szomszédos jogok jogosultjai ellenérték fejében nyújtanak szolgáltatásokat, ha a védett műveik az erre vonatkozó engedéllyel nem rendelkező felhasználó általi nyilvánossághoz való közvetítés tárgyát képezik, azon körülmény ellenére, amely szerint egyrészt nem tiltakozhatnak e közvetítés ellen, másrészt pedig díjazásuk a nemzeti törvényből, valamint az e törvény által hivatkozott rendeleti rendelkezésekből ered;**

– **a hozzáadottérték-adó a szomszédos jogok jogosultjainak e szolgáltatásnyújtásért fizetendő teljes díjazására alkalmazandó, beleértve e díjazás azon részét is, amely meghaladja azt a díjazást, amelyet e felhasználónak akkor kellett volna megfizetnie, ha engedéllyel rendelkezett volna.**

Papasavvas Sampol Pucurull Steinfatt

Petrlík Valasidis

Kihirdetve Luxembourgban, a 2026. február 11-i nyilvános ülésen.

Aláírások